

Таким чином, результати дослідження свідчать про важливість дослідження специфіки фразеологічних одиниць у художньому перекладі та необхідність дотримання певних принципів та стратегій перекладу. Дослідження показало, що відтворення специфіки фразеологічних одиниць вимагає від перекладача знання культурних, історичних та лінгвістичних особливостей обох мов, а також вміння зберегти авторський стиль та емоційну забарвленість оригіналу. Відтак, праця сучасного перекладача художньої літератури мусить бути глибоко творчою, такою, що передає не лише основний зміст твору, але й образи, реалії та характерний колорит епохи, яку відображено, адже кожен оригінал за своїм образом (та кожна адресна група за своїм типом і складом) потребує свого, завжди індивідуального підходу [6].

Крім того, дослідження вказує на те, що при перекладі фразеологічних одиниць у художніх творах, особливу увагу слід звернути на збереження стилю та емоційного забарвлення оригінального тексту. Загалом, відтворення специфіки фразеологічних одиниць у художньому перекладі є складним завданням, яке вимагає від перекладача глибокого знання мови, культури, історії та вміння аналізувати та вибирати найкращий спосіб перекладу з урахуванням контексту та мети перекладу.

Джерела

1. Горяїнова І. Особливості перекладу фразеологічних одиниць у художній літературі. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія: Романо-германська філологія. №68. 2019. С. 134-137.
2. Дубенко О. Фразеологія як складова частина лінгвокультурології. *Іноземні мови*, (1). 2016. С. 59-63.
3. Коваль Н. В. Фразеологія як розділ мовознавства. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка*. Філологічні науки, 56(1). 2017. С. 78-82.
4. Печерниця І. І., Сітко А. В. Особливості відтворення англійських фразеологічних одиниць з колірним компонентом. *The results of scientific mind's development: 2019: Collection of scientific papers «ЛОГОС» with Proceedings of the International Scientific and Practical Conference* (2кн), 12-13 вересня, 2019. 서울, 대한민국: 유럽과학플랫폼. С. 70-72.
5. Пінчук Н. Особливості перекладу фразеологічних одиниць з англійської мови українською. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. Серія: Філологічна, (81). 2019. С. 121-123.
6. Сітко А. В. Проблема відтворення граматичної семантики інтерогативів засобами цільової мови. *Проблеми семантики, прагматики та когнітивної лінгвістики*: зб. наук. праць / відп. ред. Н. М. Корбозерова. К.: Логос, 2012. Вип. 22. С. 267-274.
7. Galsworthy, J. *The Forsyte Saga*. New York: Scribner, 1922. 752 p.
8. Galsworthy J. *The Man of Property*. Wildside Press, 2007. 392 p.

Олексієнко Дмитро Віталійович

Харківський національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Науковий керівник: Левін Олег Євгенович,

Харківський національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ВЕРБАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПТУ «MERCY» В ТВОРІ ЧАРЛЬЗА ДІКЕНСА A CHRISTMAS CAROL. IN PROSE. BEING A GHOST STORY OF CHRISTMAS

Досліджено концепт «mercy» в сучасній лінгвістиці та номінативне поле слова, демонструючи його застосування у різних аспектах мови. Також розглядається концепт «mercy» в творі Чарльза Дікенса «A Christmas Carol» та його вплив на еволюцію головного героя, Ебенезера Скруджа. Показано, як цей концепт впливає на атмосферу оповідання та відображається через перетворення Скруджа під впливом духів Різдва. Ключові слова: концепт, лінгвістика, номінативне поле, mercy, Чарльз Дікенс.

Вступ. Вступ до вивчення концепту «mercy» в творі Чарльза Дікенса «A Christmas Carol» відіграє ключову роль у розумінні еволюції головного героя та основного послання твору. Він прокладає шлях для розкриття теми милосердя як основного аспекту перетворення та внутрішньої перемоги над собою, яке відбувається протягом оповідання.

Від самого початку, впровадження концепту «mercy» впливає на атмосферу та настрій твору, оскільки розкривається як ключовий елемент для розвитку головного персонажу та його внутрішньої трансформації.

Концепт в сучасній лінгвістиці. Концепт в сучасній лінгвістиці – це абстрактне поняття, яке використовується для опису і пояснення способів, якими організована мова, як вона функціонує та сприймається в межах суспільства та в мозку людей. Це ідея, що підкріплюється певними даними і використовується для розуміння різних аспектів нашої мови.

Одним із ключових аспектів концепту в сучасній лінгвістиці є його спрямованість на вивчення мови в контексті культурного, соціального та когнітивного середовища. Це означає, що лінгвістичний концепт розглядається як складна система, що взаємодіє з іншими аспектами людської діяльності.

Концепт у лінгвістиці може стосуватися таких аспектів, як семантика (значення слів та їх сполучення), синтаксис (структура речень), фонетика та фонологія (звуки та їх сприйняття), психолінгвістика (сприйняття та вироблення мовив мозку) тощо.

Неймовірна кількість вчених внесли великий внесок у розвиток концепцій. Наведемо декілька з них:

- Noam Chomsky – його роботи з теорії граматики та універсальної граматики внесли значний внесок у розуміння синтаксису та структури мови.

- Ferdinand de Saussure – його робота в галузі структуралізму внесла поняття про синхронічний та діахронічний аналіз мови.

- Edward Sapir – вніс значний внесок у семіотику та антропологічну лінгвістику, розвиваючи концепцію впливу мови на спосіб мислення.

- Leonard Bloomfield – його роботи були спрямовані на створення методів аналізу мови та внесли вагомий внесок у структуралізм.

Ці вчені та багато інших вивчали мову з різних поглядів та спробували пояснити різні аспекти її функціонування в суспільстві та в людському мозку.

Номінативне поле концепту «mercy». Номінативне поле слова «mercy» описує ряд слів, які пов'язані зі словом «милість» чи «милосердя»:

- «Boon» – something that is very helpful and improves the quality of life: Guide dogs are a great boon to the partially sighted.

- «Blessing» – a request by a priest for God to take care of a particular person or a group of people, or God's act of doing this: The mass always ends with a blessing. We ask God's blessing on Joan at this difficult time.

- «Clemency» – kindness when giving a punishment: The jury passed a verdict of guilty, with an appeal to the judge for clemency.

- «Relief» – a feeling of happiness that something unpleasant has not happened or has ended: After the exam, I felt an incredible sense of relief. "James can't come tonight" "Well, that's a relief!" to seek.

- «Succour» – help given to someone, especially someone who is suffering or in need: Her organization gave succour and strength to those who had been emotionally damaged.

- «Succor» – US spelling of succour

- «Ministrations» – acts of helping or taking care of people or providing for their needs:

In her last difficult years, she relied on the careful ministrations of her beloved husband.

Вербалізація Концепту «Mercy» В Творі Дікенса *A Christmas Carol*. Концепт «mercy» в творі Чарльза Дікенса «A Christmas Carol» відображений через перетворення головного героя, Ебенезера Скруджа. У цьому різдвяному оповіданні Скрудж – жорстокий і скупий старий чоловік, який приділяє своє життя наживі грошей та не має жодного почуття милосердя до інших.

Однак, через зустрічі з різними духами Різдва (минулого, теперішнього та майбутнього), Скрудж почав переосмислювати своє життя та свої вчинки. Він зрозумів значення милосердя, співчуття та допомоги ближньому. Скрудж перетворюється з скупой та злої багатой особи в люду, яка розуміє важливість людських якостей.

Концепт милосердя відображений у здатності Скруджа віддати свої гроші на благодійність, підтримати сім'ї та змінити своє ставлення до людей, що оточують його. Через це переосмислення, автор підкреслює неймовірну важливість милосердя, прощення та людської доброти під час святкування Різдва.

Пропонується проілюструвати яким чином вербалізовано концепт «mercy» в творі Чарльза Дікенса «A Christmas Carol»:

- «Mercy» (використано 3 рази):

Scrooge fell upon his knees, and clasped his hands before his face. "Mercy!" he said. The common welfare was my business; charity, mercy, forbearance, and benevolence, were, all, my business. let him in! It is a mercy he didn't shake his arm off. He was at home in five minutes.

- «Blessing» (використано 2 рази):

In almshouse, hospital, and jail, in misery's every refuge, where vain man in his little brief authority had not made fast the door, and barred the Spirit out, he left his blessing, and taught Scrooge his precepts. Blessings on it, how the Ghost exulted!

- «Relief» (використано 3 рази):

This was a great relief, because "three days after sight of this First of exchange pay to Mr. Ebenezer Scrooge or his order," and so forth, would have become a mere United States' security if there were no days to count by.

The immense relief of finding this a false alarm!

After it had passed away, they were ten times merrier than before, from the mere relief of Scrooge the Belful being done with.

Отже всього було використано концепт «mercy» в творі Чарльза Дікенса «A Christmas Carol» 8 разів.

Висновки. Висновки вивчення концепту «mercy» в творі Чарльза Діккенса «A Christmas Carol» відображаються в тому, що Ебенезер Скрудж почав більше розвиватися. Через зустрічі з духами Різдва він перетворився з зкупого і безжалісного чоловіка віці в людину, яка розуміє значення милосердя та співчуття.

Скрудж, який на початку твору був егоїстичний та бездушний, демонструє важливість прощення, милосердя, та доброти. Він змінює свій погляд на життя, починає віддавати гроші на благодійність, підтримувати сім'ю та стає добрим та ласкавим до всіх людей.

Важливість милосердя та доброти не обмежується лише святковим сезоном Різдва, саме на це наголошує Діккенс. Це нагадує нам про постійну потребу проявляти милосердя й співчуття до інших у нашому повсякденному житті.

У великому контексті, концепт «mercy» у творі Діккенса підкреслює важливість трансформації особистості та призначення милосердя як ключової складової людської природи, яка може змінити не тільки індивіда, але й оточуюче суспільство.

Джерела

1. Мельничук О. Д. Концепти як елементи семантики тексту. URL: <http://studentam.net.ua/content/view/8783/97/>
2. Івашенко В. Л. Організація ментальності концепту. Семантика мови і тексту. 36.ст. VIII міжнародної наукової конф. Івано-Франківськ: Плай, 2003. С. 202-208.
3. Жаботинская С. А. Когнитивная лингвистика: принципы концептуального моделирования. Лингвистичні студії. Черкаси, 1997. Вип. 2. С. 31-52.
4. Woodford K. Cambridge Advanced Learner's Dictionary. Cambridge University Press, 2003. 1500 с.
5. Visual Thesaurus. Thinkmap Visual Thesaurus – An online thesaurus and dictionary of over 145,000 words that you explore using an interactive map. URL: <https://www.visualthesaurus.com/app/view> (дата звернення: 10.12.2023).

Чередниченко Тетяна Сергіївна

Харківський національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Науковий керівник: Левін Олег Євгенович,

Харківський національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНЕ ПОЛЕ «VALUE» В ТВОРІ О. ГЕНРІ «THE GIFT OF THE MAGI»

Стаття присвячена лексико-семантичному аналізу лексеми value. Було побудовано лексико-семантичне поле і проаналізовано ужиток кожної лексеми. Ключові слова: слово, лексико-семантичне поле, філологія.

Вступ. Мова служить для виокремлення об'єктів реальності та надання їм назв. У позамовній дійсності між цими об'єктами може і не бути чітко встановлених меж, однак сама людина встановлює їх під час мовлення, добираючи необхідні слова і наділяючи їх відповідними значеннями. Носій певної мови, як вказує В. Бабік, обирає із кількості рис об'єкта тільки ті актуальні ознаки, знання яких йому вистачає для вживання слів цієї мови [1, с. 62].

Наука довела, що жодне слово не може бути ізольованим; аби зрозуміти його значення треба протиставити йому набір семантично пов'язаних слів. Зокрема, лексичне значення слова ніколи не існує (функціонує) окремо. Воно завжди пов'язане семантичними відношеннями (ідентичності й диференційності) з лексичним значенням іншого слова або лексичними значеннями кількох (багатьох) слів.

Методологія. Поняття «поле» є об'єктом дослідження різних наук, таких як фізика, біологія, соціологія, філософія, тощо. В усіх цих науках поле визначається як сукупність взаємопов'язаних та взаємозалежних компонентів. Поняття «поле» не є новим і для сучасної лінгвістики, його ідея виникла у першій половині ХХ сторіччя, а основоположниками вважають Й. Тріра та Г. Ібсена [2, с. 175]. Й. Трір вважав, що слова не існують окремо, їх об'єднує певний загальний сенс. Тому під «полем» він розумів групу слів взаємопов'язаних певною смисловою сферою [1, с. 15]. Спираючись на дане визначення, можна сказати, що слова мряка, дощ, туман є полем слова понятійної сфери погода.

В нашому дослідженні ми спробуємо сконцентрувати нашу увагу на творі видатного письменника О. Генрі «The Gift of the Magi», який розповідає нам про любов як вищу цінність, адже вона є важливішою за гребінець, або годинник.

Лексема value репрезентує поняття «цінність» і є ядром ЛСП. Згідно словника Cambridge Dictionary:

value noun (IMPORTANCE)

the importance or worth of something for someone

Скориставшись словником Thesaurus було виокремлено лексеми, які знаходяться в приядровій зоні та периферії ЛСП value:

expense noun

- the use of money, time, or effort